

Výchovný ústav a dětský domov se školou Chrastava

Zpráva z návštěvy zařízení

Adresa zařízení:	Školní 438, 463 31 Chrastava
Zřizovatel:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Ředitel:	Ing. Markéta Sochorová
Typ zařízení:	výchovný ústav, dětský domov se školou
Kapacita:	36 lůžek, v době návštěvy v evidenčním stavu 41 dětí
Datum návštěvy:	26. – 27. dubna 2016
Datum vydání zprávy:	13. května 2016
Návštěvu provedli:	PhDr. Soňa Cpinová , Mgr. Petra Zdražilová, Mgr. Petra Šuplerová, JUDr. Ondřej Vala, Mgr. Marek Czaniecki

Obsah

Úvodní informace	3
1. Systematická návštěva a její cíl	3
2. Výkon ústavní a ochranné výchovy	4
3. Informace o zařízení	4
4. Informace o dětech	4
5. Průběh návštěvy a následná komunikace	5
Shrnutí	6
Péče o děti a výchova	7
6. Nastavení a uplatňování hodnotících systému	8
7. Vztah personálu k dětem	9
8. Zajištění odborné péče o děti	10
9. Násilí na dětech	10
Další zásahy do práv dětí	11
10. Právo na rodinný život - kontakt s osobami odpovědnými za výchovu	11
11. Právo na soukromí – kamerový systém a soukromý prostor dětí	12
12. Právo na vzdělání – volba vzdělávání	12
Závěr	14

Úvodní informace

---

1. Systematická návštěva a její cíl

Na základě ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, provádím systematické návštěvy míst (zařízení), v nichž se nacházejí nebo mohou nacházet osoby omezené na svobodě. Důvodem omezení na svobodě je rozhodnutí orgánu veřejné moci, nebo závislost osoby na poskytované péči.

Cílem systematických návštěv je posílit ochranu osob omezených na svobodě před všemi formami špatného zacházení. Špatným zacházením se rozumí jednání, které nerespektuje lidskou důstojnost a dosahuje určitého stupně závažnosti (samo o sobě, nebo při kumulativním účinku jednotlivých zásahů). Ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy může mít špatné zacházení podobu nerespektování práva na soukromí, práva na rodinný život, posilování závislosti na poskytované péči, nerespektování sociální autonomie a práva na spoluúčast při rozhodování o vlastním životě.

Návštěvy probíhají zásadně neohlášeně a jejich provedením zpravidla pověřuji pracovníky Kanceláře veřejného ochránce práv, včetně externích odborníků.¹ Šetření spočívá v prohlídce zařízení, rozhovorech s personálem zařízení, umístěnými dětmi, studiu vnitřních předpisů zařízení a dokumentace včetně zdravotnické.²

Z každé systematické návštěvy pořizuji zprávu určenou subjektům působícím v zařízení, případně zřizovateli, či příslušným úřadům. Ve zprávě předkládám svá zjištění, hodnocení, komentáře a návrhy opatření k nápravě, včetně požadovaného termínu jejich naplnění. Po ukončení vzájemné komunikace se zařízením zprávu z návštěvy zařízení, včetně obdrženého vyjádření anonymizuji (vyjma jména osob pověřených vedením zařízení), a zveřejňuji na svých internetových stránkách v sekci <http://www.ochrance.cz/ochrana-osob-omezenych-na-svobode/>.³ Účelem je seznamovat průběžně veřejnost s činností ochránce a závěry zjištění ze systematických návštěv. Zveřejnění zprávy dle tohoto ustanovení není sankcí a nevyžaduje souhlas zařízení.

---

¹ V souladu s § 25 odst. 6 zákona o veřejném ochránci práv.

² V souladu s § 21 ve spojení s § 15 zákona o veřejném ochránci práv a § 65 odst. 2 písm. m) zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění pozdějších předpisů.

³ V souladu s § 23 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.

2. Výkon ústavní a ochranné výchovy

Výkon ústavní a ochranné výchovy upravují, krom mezinárodních závazků České republiky⁴ a Listiny základních práv a svobod, také zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), a vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Od 1. února 2016 vešel v účinnost i Výnos ministryně školství, mládeže a tělovýchovy č. 5/2016, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči (dále jen výnos ministryně, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy).

3. Informace o zařízení

Výchovný ústav, dětský domov se školou, střední škola, základní škola a školní jídelna Chrastava (dále jen „zařízení“) se nachází v obci Chrastava v samostatně stojící dvoupatrové budově, obklopené přílehlou zahradou a sportovním areálem. Zřizovatelem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Zařízení je určeno pro výkon ochranné a ústavní výchovy u chlapců se závažnými poruchami chování ve věku 12-18 let. V tomto zařízení ochránce vykonal systematickou návštěvu již v roce 2006 a v roce 2012.

4. Informace o dětech

Celková kapacita zařízení je 36 lůžek. V době návštěvy bylo v evidenčním stavu 41 chlapců, z toho 4 s uloženou ochrannou výchovou. Přítomno bylo 28 chlapců. Mimo zařízení se z důvodu útěku nacházelo 10 chlapců. Chlapci jsou rozděleni do smíšených rodinných/výchovných skupin, přičemž ochranná výchova má samostatnou skupinu (v době návštěvy byl jeden chlapec s uloženou ochrannou výchovou včleněn do běžné rodinné/výchovné skupiny).

---

⁴ Např. Sdělení č. 104/1991 Sb., o Úmluvě o právech dítěte, ve znění sdělení č. 41/2010 Sb. m. s.

5. Průběh návštěvy a následná komunikace

Návštěva proběhla neohlášeně ve dnech 26. – 27. dubna 2016 za přítomnosti ředitelky výchovného ústavu Ing. Markéty Sochorové. Návštěvu provedli pověřeni zaměstnanci Kanceláře veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) Mgr. Petra Zdražilová, Mgr. Petra Šuplerová, JUDr. Ondřej Vala, PhDr. Soňa Cpinová a Mgr. Marek Czaniecki. Návštěva zahrnovala prohlídku prostor zařízení, rozhovory s vedením zařízení, vychovateli, sociálními pracovníci a náhodně vybranými dětmi. Byla prostudována dokumentace dětí, vnitřní předpisy i pedagogická dokumentace. Ze strany výchovného ústavu byla pracovníkům Kanceláře poskytnuta veškerá požadovaná součinnost.

S ohledem na závažnost zjištění předali pověřeni zaměstnanci Kanceláře na závěr návštěvy písemně ředitelce zařízení souhrn zjištění učiněných během systematické návštěvy zařízení, včetně opatření k bezodkladnému řešení (dále jen protokol).

Dne 10. května 2016 jsem obdržela dopis ředitelky zařízení, ve kterém se vyjadřuje k jednotlivým bodům v protokolu.

Shrnutí

Účelem navštíveného zařízení je zajišťování náhradní výchovy dětí v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání.⁵ Na základě zjištění z návštěvy zařízení musím ovšem konstatovat, že

- systém výchovy je založený na represí a omezování základních potřeb každého člověka (pobyt na čerstvém vzduchu, pobyt u rodiny, zákaz přídavků jídla apod.),
- zařízení nevytváří podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti,
- bodovací systém je velmi složitý, nepřehledný, nejednotný, vysoce demotivující, postihující sebemenší prohřešky a projevy emocí, což u umístěných chlapců vyvolává napětí a strach,
- dětem není zajištěna odborná psychologická a etopedická péče,
- přístup k chlapcům je veden direktivně, z pozice moci, není věnována pozornost individuálním potřebám chlapců, nejsou zohledněny případné mentální či osobnostní limity,
- pobyty dětí u rodičů (zákonných zástupců) jsou prokazatelně stále navázány právě na bodové hodnocení,
- kamery a mříže v zařízení jsou v rozporu se zákonem využívány také v prostorách, kam mají přístup děti s nařízenou ústavní výchovou,
chlapci se nemohou vzdělávat jinde než v zařízení, přesto se při výuce nezohledňují specifické vzdělávací potřeby dětí,
- klima v zařízení je velmi negativní, směřující k eskalaci napětí,
- řadu pochybení popsali již moji předchůdci ve zprávách z návštěvy zařízení v roce 2006 i v roce 2012,
- shledala jsem tak porušení či nenaplnění § 1 odst. 1 a 2; § 2 odst. 12; § 4 odst. 2 písm. b); § 15 odst. 1, 2; § 18 odst. 1; § 20 odst. 1 písm. b), c), e), h), j), n), o), p); § 24 odst. 3 písm. e), f); § 31 odst. 1 zákona a nenaplnování výnosu ministryně, kterým se stanoví standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

---

⁵ § 1 odst. 2 zákona.

Péče o děti a výchova

Zařízení musí zajišťovat naplňování základních práv dítěte na výchovu a vzdělávání v návaznosti na ústavní principy a mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách. Musí tak vytvářet podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti, jak při pobytu v zařízení, tak po jeho puštění. S dítětem musí být zacházeno v zájmu plného a harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby osoby jeho věku.⁶

Systém péče o děti a výchovy v zařízení je zaměřený na skupinové dění a skupinové procesy, přičemž se soustředí na hodnocení negativních projevů. Není věnována pozornost individuálním potřebám chlapců, nejsou zohledněny případné mentální či osobnostní limity.

Výchova je založena výhradně na represí a omezování základních potřeb. Vše je podřízeno bodovacímu systému, který vyžaduje bezvýhradné respektování a dodržování neadekvátně přísných pravidel. To má pravděpodobně vliv i na útěkovost chlapců, která dosahovala 27 % celkové kapacity zařízení.

Chlapci, se kterými pověřeni zaměstnanci Kanceláře hovořili, mají náhled na své chování, které vedlo k umístění do zařízení. Pobyt v zařízení však vnímají pouze jako trest za něj. Bez vize budoucnosti. Ani v každodenních činnostech dětí nebyla patrná snaha o naplnění individuálního programu rozvoje vedeného ze zákona zařízením, což bylo zřejmé z pozorování i z denních záznamů o činnostech.

Zaměstnanci Kanceláře nepozorovali snahu personálu o naplňování principu normality, tedy snahu o přizpůsobení života dítěte žijícího v nepřirozeném prostředí co nejvíce prostředí přirozenému, běžným společenským normám, běhu všedního dne a naplňování společenských potřeb adekvátních věku. Chlapci ve věku 12-18 let každý den dvakrát denně vytírají podlahy. Již po 18:30 hod. je velká část z nich převlečená do pyžam, přičemž si čas před sledováním televizních zpráv krátí hraním „Člověče, nezlob se“. Mezi 19:30 hod. a 22:00 hod. vychovatel zamyká toaletu. Pokud chlapci chtějí toaletu využít, musí požádat vychovatele. To vše nesvědčí o normalitě, ani o jejich přípravě na život v dospělosti.

Nejsou posilovány ani základní kompetence chlapců, jako je hospodaření si se svým kapesným. I nákup čokolády musí schválit vychovatel. Byť má zařízení poskytovat chlapcům plné přímé

---

⁶ § 1 odst. 1 zákona.

zaopatření, pokud chlapec nemá vlastní oblečení, je mu poskytnuto „pouze“ erární. Pokud si chce chlapec vyprat své prádlo v pračce, musí zaplatit 13,40 Kč.

Popření respektu k individualitě jednotlivých chlapců je možné dále ilustrovat na stanovené povinnosti jednotného sestřihu vlasů, zákazu (pod pohružkou snížení bodů) nosit vousy, náušnice, vlastní úpravy účesů, či délky vlasů. Rozporuplné byly i výpovědi chlapců o tom, zdali mohou nosit vlastní oblečení, či nikoliv. Sama pochybnost chlapců značí, že to samozřejmostí není.

Opatření:

- 1) Změnit systém péče tak, aby zařízení vytvářelo podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti, jak při pobytu v zařízení, tak po jeho puštění (průběžně).**
- 2) Podporovat chlapce ve zvládnání situací, které souvisí s riziky při učení se samostatnosti a odpovědnosti (průběžně).**
- 3) Připravovat chlapce na samostatný život tak, aby přejímali odpovědnost za své denní povinnosti, v organizaci svého volného času, v zapojování se do sociální sítě atd. (průběžně).**
- 4) Upravit programy pro chlapce dle věku a normalizovat rytmus dne přirozenému prostředí (průběžně).**
- 5) Respektovat právo dítěte na sebeurčení (průběžně).**

6. Nastavení a uplatňování hodnotících systému

Hodnotící systém je nastaven výrazně na negativní hodnocení – hodnocení negativních projevů. Samotný bodovací systém je velmi složitý, nepřehledný, nejednotný a vysoce demotivující. Mínusové body jsou ukládány za maličkosti (montérky na mikině apod.), běžné projevy chování, případně za projevy emocí, což u umístěných chlapců vyvolává napětí a strach.

Děti systému hodnocení sice rozumí, pouze však do míry sčítání a odečítání denního bodového hodnocení, bez jasných zpětných vazeb, jak některé situace řešit jinak. Účinná výchovná metoda práce s dětmi tak chybí. Navíc v případě zisku určitého počtu záporných bodů nemají chlapci motivaci se zlepšovat, čímž rezignují a ignorují principy, na kterých je bodovací systém – tedy systém práce pedagogických pracovníků – postaven.

Nedosáhne-li chlapec požadovaného počtu kladných bodů, resp. disponuje pouze zápornými body, nezíská „výhody“ v zařízení. Některé z těchto výhod představují naplňování základních lidských potřeb a práv dítěte (návštěva u rodičů, možnost jít na vycházku, možnost přidat si jídlo, pokud zbyde, možnost být se skupinou při aktivitách, možnost mít atraktivní účes, možnost mít náušnici apod.).

Zákaz výhod, jak jsou v zařízení nazývána opatření ve výchově, jsou poznamenávána do knihy výchovných opatření uložené na vychovatelně. V ní převažují záporná opatření ve výchově. Chlapci nejsou s opatřeními ve výchově prokazatelně seznamováni, neboť chybí jejich podpisy.

Tento systém kritizovali moji předchůdci ve zprávě z návštěvy zařízení v roce 2006 i v roce 2012.

Opatření:

- 6) Vytvořit motivační systém výchovně vzdělávacího procesu tak, aby byl transparentní pro chlapce i pracovníky, aby respektoval cíle a práva všech zúčastněných osob, aby upřednostňoval pozitivní motivaci (do 6 měsíců).**

7. Vztah personálu k dětem

S dítětem musí být zacházeno v zájmu plného a harmonického rozvoje jeho osobnosti s ohledem na potřeby osoby jeho věku.⁷

Během rozhovorů s chlapci a v průběhu pozorování byl zřejmý odstup mezi pedagogickými pracovníky a chlapci. Převážná část komunikace s chlapci je založena na krátkých direktivních pokynech, nařízeních, zákazech či zastrašování (např. „za mluvení v jídelně budeš mít -2 body“). Pozorovaný přístup některých pedagogických pracovníků byl vysoce neprofesionální, nedůstojný a popírající pedagogické zásady – pracovníci na chlapce často křičí, vyhrožují jim záporným hodnocením, dokonce je i fyzicky zastrašují (náznakem údere do obličeje) apod. Negativní hodnocení chlapců pedagogickým personálem převažovalo.

Zřejmý je tak behaviorální přístup pedagogických pracovníků, kteří získání „výhod“ dětí v zařízení, které jsou v běžné populaci samozřejmostmi (např. možnost mít při sobě telefon na jednu hodinu), podmiňují dodržováním činností, které jsou dle chlapců pouze „činnostmi pro činnost“ (povinnost hlásit se pro možnost odevzdat podnos s talířem po večeři, dvakrát denně vytírat podlahy).

---

⁷ § 1 odst. 1 zákona.

Chlapci popsali svou nedůvěru vůči pedagogickým pracovníkům a své tvrzení podpořili příklady ze života ústavu. Mají pocit, že jejich názory se nezohledňují a nerespektují. Že je nikdo neposlouchá.

Opatření:

- 7) Budovat důvěru ve vztahu s chlapci (rozhovor, vysvětlování, ovlivňování pozitivním směrem). Vztah založit na respektu, porozumění formou individuální pozornosti a zaměřit se na ústní hodnocení dětí (průběžně).**
- 8) Zamezit neprofesionálním a nepedagogickým projevům zaměstnanců (průběžně).**

8. Zajištění odborné péče o děti

V době návštěvy v zařízení nepracoval psycholog ani etoped. Samy děti při rozhovorech uváděly, že tuto skutečnost vnímají negativně, neboť dříve s psychologkou či etopedkou rozmlouvaly o svých pocitech apod. Na přímé dotazy, ke komu mají důvěru, či s kým by pohovořily o svých problémech, děti neuvedly žádného ze zaměstnanců zařízení.

Opatření:

- 9) Obsadit pozici speciálního pedagoga a psychologa, vytvořit prostor pro pravidelné individuální intervence (co nejdříve).**

9. Násilí na dětech

Ve zprávě nemohu opominout ani výpovědi umístěných dětí, jejichž přáním bylo ukončení šikany mezi dětmi v zařízení. Objevilo se i tvrzení několika chlapců, kteří uváděli, že některé vychovatelky využívají starší a silnější chlapce k udržování pořádku ve skupině. Ti pak i za použití násilí zjednávají pořádek, přičemž jsou za odměnu nepřímo zvýhodňováni.

Byť uvedená tvrzení nemohu více podložit, již sama skutečnost, že se nezávisle na sobě potvrzovala a opakovala, je alarmující.

Další zásahy do práv dětí

---

10. Právo na rodinný život - kontakt s osobami odpovědnými za výchovu

Dítě s nařízenou ústavní či uloženou ochrannou výchovou má právo na udržování kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu a dalšími blízkými osobami za podmínek stanovených zákonem.

Pobyty dětí u rodičů (zákonných zástupců) zařízení prokazatelně stále navazuje na bodové hodnocení. Přitom pobyty dětí u rodičů jsou právem dítěte, nikoliv odměnou. Nelze je vnímat jako ústřední motivační prvek. Pobyty u rodičů jsou navíc součástí celkové výchovné práce s dítětem a zpětnou vazbu dítěte z pobytu u rodičů lze využít pro další práci s dítětem.

Pověření zaměstnanci Kanceláře ze spisové dokumentace dokonce zjistili, že v situaci, kdy orgán sociálně-právní ochrany dětí pobyt u rodičů dítěti povolil, nebyl chlapec na dovolenku zařízením propuštěn, aniž by ředitelka zařízení zahájila správní řízení. Tím porušila zákon.⁸

Návštěvy osob odpovědných za výchovu v zařízení jsou zpravidla možné pouze v sobotu či neděli, a to jen po předchozím nahlášení návštěvy. V závislosti na bodovém hodnocení mohou probíhat buďto pouze v budově zařízení, v rámci areálu zařízení, nebo mimo areál zařízení. Návštěvy třetích osob mohou probíhat pouze v doprovodu jednoho z rodičů, což je požadavek, který jde nad rámec zákona.⁹

Chlapci mohou kontaktovat rodinu i prostřednictvím telefonu a sociálních sítí. Možnost telefonického kontaktu je značně limitována tím, že chlapcům kvůli bodovému hodnocení nemusejí pracovníci mobilní telefon vůbec vydat. Totéž platí o přístupu k počítači a sociálním sítím. Pokud chlapec nevlastní mobilní telefon, případně nemá dostatečné kapesné na zakoupení kreditu do mobilního telefonu, či hotovost na úhradu hovoru z „ústavního“ telefonu (15,- Kč), prakticky neexistuje žádná možnost, jak být v telefonickém kontaktu s osobami odpovědnými za výchovu. Dle zkušeností chlapců zaměstnanci zařízení bezplatný hovor z ústavního telefonu neumožňují.

Opatření:

10) Nenavazovat pobyty u osob odpovědných za výchovu dětí na systém odměn (okamžitě).

---

⁸ § 24 odst. 3, písm. e), f) zákona.

⁹ § 20 odst. 1 písm. o) zákona.

- 11) Vytvářet podmínky k udržování kontaktů chlapců s rodinou a blízkými osobami formou návštěv dle možností osob odpovědných za výchovu, formou telefonických kontaktů, nebo formou elektronické a listinné korespondence (průběžně).**

11. Právo na soukromí – kamerový systém a soukromý prostor dětí

Zařízení zasahuje do práva na soukromí dětí tím, že užívá kamerový systém, který monitoruje prostory hlavního schodiště, přilehlých mezipater, hlavního vchodu, suterénu, chodby skupin a vstupy na skupiny. Závažnější zásahy do práv dětí s uloženou ochrannou výchovou nelze promítat do života dětí s nařízenou ústavní výchovou. Obdobně v případě používání mříží v zařízení. Jak již bylo uvedeno ve zprávě z návštěvy zařízení v roce 2006 a v roce 2012, takový zásah do soukromí není přípustný a je v rozporu se zákonem.¹⁰

Zařízení naplnilo doporučení ochránce z roku 2012 a zajistilo uzamykatelný prostor pro děti tak, že dveře skříní opatřilo zámky. Smysl původního doporučení však zůstává stále nenaplněn, neboť skříně jsou buďto odemčené, nebo klíči disponuje vychovatel, který je až na výjimky odemká pouze ve vyhrazený čas.

Opatření

- 12) Odstranit mříže a audiovizuální systém z prostor, kde se pohybují i chlapci s nařízenou ústavní výchovou (do šesti měsíců).**
- 13) Dát možnost dětem využívat klíč od jejich osobních uzamykatelných prostor – skříně (průběžně).**

12. Právo na vzdělání – volba vzdělávání

Zařízení zřizuje základní a střední školu, a to za účelem řádného vzdělávání umístěných dětí.¹¹ Přesto právo na vzdělávání dětí umístěných v zařízení není respektováno.

Předně je omezena možnost volby vzdělávání, neboť chlapci umístění v zařízení mohou po ukončení povinné školní docházky studovat pouze na střední škole při zařízení, která nabízí „pouze“ dvouleté učební obory stavební práce a zahradnická výroba (obory kategorie „E“).

---

¹⁰ § 15 zákona.

¹¹ § 1 odst. 2 zákona.

Opatření

- 14) Respektovat právo každého žáka (a jeho zákonného zástupce) na výběr střední školy (průběžně).**

Závěr

V zařízení jsem se setkala se špatným zacházením s umístěnými dětmi, neboť zařízení nevytváří podmínky podporující sebedůvěru dítěte, rozvíjející citovou stránku jeho osobnosti a umožňující aktivní účast dítěte ve společnosti jak při pobytu v zařízení, tak po jeho puštění.

Svůj závěr opírám o nastavení systému péče a výchovy o děti v zařízení, jak jej mohli v zařízení poznat pověřeni zaměstnanci Kanceláře. Projevy aplikovaného systému péče lze hodnotit jako zásahy do práv umístěných dětí a jejich rodin.

Změna systému péče o děti v zařízení vyžaduje zásadní odklon od stávajícího pojetí výkonu ústavní a ochranné výchovy. Jde o proces vyžadující změnu postojů pracovníků zařízení, podporu zřizovatele zařízení a metodickou podporu diagnostických ústavů.

Mgr. Anna Š a b a t o v á , Ph.D.
veřejná ochránkyně práv